

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Liliana Pasat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui

*Robu Elena XXXXX, născută la XXXXX,
domiciliată în XXXXX*

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 17.05.2018 – 09.07.2019;

Instanța de apel: 08.08.2019 – 21.11.2018;

15.05.2019-04.11.2019

Instanța de recurs: 21.01.2019 – 19.03.2019;

17.01.2020-26.02.2020

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 09 iulie 2018, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Robu Elena XXXXX a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru femei de tip închis.

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de procuror, privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 17946 lei, cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizelor judiciare suportate de către Procuratura Generală a Republicii Moldova.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că Robu Elena XXXXX, la 14 ianuarie 2018, în jurul orei 13³⁰, aflându-se în locuința lui Robu Elena XXXXX, situată în XXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma relațiilor de conflict apărute cu soțul Grosu Mihail, cu scopul de a-l omorî, dându-și seama că prin acțiunile sale pune în pericol viața ultimului și că aceste acțiuni pot duce la moartea lui, intenționat, i-a aplicat soțului Grosu Mihail o lovitură cu cuțitul în regiunea cutiei toracice și anume în regiunea inimii, cauzându-i-i prin aceasta vătămări corporale, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 201829C0014 din 16 februarie 2018, se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în rezultatul cărora victima a decedat la fața locului.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procuror, care a solicitat casarea acesteia în latura încasării cheltuielilor judiciare, dispunând rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu pronunțarea unei noi hotărârii, prin care de la Robu Elena să fie încasată suma de 17946 lei, cu titlu de cheltuieli suportate de stat în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare, în prezenta cauză penală, motivând că:

- prima instanță a dat o apreciere justă circumstanțelor cauzei și a calificat corect acțiunile inculpatei în baza art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal și i-a aplicat corect pedeapsa în limitele sancțiunii prevăzute de Codul penal. Concomitent la pronunțarea sentinței, instanța de judecată a respins solicitarea încasării cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată;

- făcând referire la prevederile art. 229 alin. (2) Cod penal, astfel conform datelor de la urmărirea penală s-a stabilit că, au fost suportate cheltuieli de judecată în sumă de 17946 lei, în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare;

- cheltuielile suportate de către stat în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare sunt urmare a acțiunilor lui Robu Elena condiționate de săvârșirea infracțiunii pe cauza penală în care este acuzată, astfel că între cheltuielile suportate și acțiunile inculpatului există o legătură de cauzalitate directă și în conformitate cu prevederile art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnații să recupereze cheltuielile judiciare. Prin neîncasarea cheltuielilor judiciare de la Robu Elena nu s-a atins pe deplin scopul legii penale, iar la dispunerea încasării acestor cheltuieli de la condamnat se va efectua o influență pozitivă și asupra altor indivizi care vor fi determinați astfel să nu săvârșească infracțiuni, cunoscând cu certitudine că pedeapsa este inevitabilă și toate daunele cauzate prin infracțiune și cheltuielile rezultate din aceasta urmează a fi recuperate.

3.2. Avocatul Berladean Lilia în numele inculpatei, care a solicitat admiterea acesteia cu casarea parțială a sentinței în partea ce ține de pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu aplicarea art. 79 Cod penal și stabilirea pedepsei sub limita minimă prevăzută de legea penală, cu menținerea în rest a sentinței, în motivarea apelului invocând că:

- cauza s-a examinat conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală. Robu Elena a avut un comportament cât se poate de decent, or, din start a conlucrat cu organul de urmărire penală, a recunoscut vina, nu a efectuat careva influențe asupra martorilor, succesorul părții vătămate, nu s-a opus la administrarea mijloacelor probatorii. Remarcând că acest comportament s-a păstrat și pe întreaga perioadă a investigare a cauzei, de soluționare a acesteia în cadrul instanței de judecată. Are la întreținere doi copii minori, antecedente penale nu are, pentru prima dată a săvârșit infracțiunea, regretă cele întâmplare și sincer se căiește de cele comise, fapt pentru ce consideră că sunt prezente circumstanțe excepționale, care ar permite instanței aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal;

- Robu Elena nu a avut careva scop sau motiv de a comite infracțiunea pentru a face pe cineva să sufere. Circumstanțele atenuante nu comportă un caracter exhaustiv în raport cu circumstanțele agravante, căința sinceră, recunoașterea vinovăției, săvârșirea infracțiunii ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal sau familial, existența la întreținere a copiilor minori, pot servi ca o circumstanță atenuantă prevăzută de art. 76 alin. (1) Cod penal, astfel că quantumul acestor circumstanțe atenuante ar putea servi drept circumstanțe excepționale în vederea aplicării art. 79 Cod penal.

3.3. Inculpată, care a solicitat admiterea acesteia, cu aplicarea unei pedepse mai blânde, sub limita minimă, conform prevederilor art. 79 Cod penal, deoarece:

- a fost maltratată fizic și moral, de mai multe ori fiind însângerată și fără cunoștință, la care copiii acesteia pe ascuns apelau la poliție;

- la data de 14.01.2018, Grosu Mihail se afla în stare de ebrietate, astfel s-a început iarăși ceartă între ei, nu a avut intenția de a-l omorî, se afla deasupra ei cu cuțitul și nu putea să iasă, iar când a dorit să-i dea mâna într-o parte, pentru a nu fi înfiptă, aceasta s-a izbit și l-a înfipt cu cuțitul;

- solicită aplicarea unei pedepse mai blânde, sub limita minimă, conform prevederilor art. 79 Cod penal;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 noiembrie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în faptele incriminate.

În baza probelor acumulate în cadrul urmăririi penale, examinate și apreciate de către prima instanță, suplimentar apreciate de către instanța de apel prin o verificare multilaterală de fapt și de drept a circumstanțelor cauzei și a sentinței adoptate pe caz, instanța de apel a reținut, că prima instanță prin sentința adoptată justificat a ajuns la concluzia privind confirmarea calificării corecte a faptei comise de inculpată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, pedeapsa penală a fost aplicată de către prima instanță în limita art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, fiind luate în considerație circumstanțele cauzei și persoana vinovată precum și procedura de examinare a cauzei fiind în concordanță cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Instanța de apel menționat, că instanța de fond la stabilirea pedepsei a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, circumstanțele faptei în care s-a produs infracțiunea, consecințele infracțiunii, personalitatea inculpatei care la locul de trai se caracterizează negativ, faptul că ultima recunoaște vina și se căiește de cele comise, cât și poziția succesului părții vătămate, posibilitatea de corectare și reeducare, prevenirea comiterii de noi infracțiuni, stabilindu-i lui Robu Elena o pedeapsă care își va atinge scopul penal.

Instanța de apel a considerat că nu pot fi reținute argumentele inculpatei, cât și apărătorului acesteia privind aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, ca circumstanțe excepționale dat fiind faptul că, inculpata are doi copii la întreținere, a recunoscut vina și este la prima abatere de la lege.

Sub acest aspect, instanța de apel a reținut caracteristica eliberată de Primăria com. XXXXX, de la locul de trai a inculpatei, prin care ultima se caracterizează negativ, ca fiind consumatoare de băuturi alcoolice, persoană impulsivă care adesea intra în conflict cu soțul și copii. Mai mult ca atât, ultima deseori părăsea familia pe o perioadă îndelungată, lăsând

copii minori la întreținerea tatălui, de către ultimul aceasta era căutată și întoarsă în familie pentru a avea grijă de copii.

Sub aspectul dat, instanța de apel a concluzionat că, inculpata Robu Elena nu a fost până la incident o mama grijulie pentru copii săi, din care fapt au fost respinse argumentele acesteia de a-i oferi posibilitatea de a sta alături de copii și a participa la educarea acestora, reținându-se gravitatea infracțiunii comise. Instanța de apel a admis, că inculpata poate să continue comportamentul amoral prin consumarea băuturilor alcoolice, ceea ce nu va duce la educarea în societate a copiilor minori.

Luând în considerație norma sus menționată, cât și circumstanțele cauzei, instanța de apel a ținut cont de faptul că, inculpata a recunoscut vina și se căiește de cele comise, a conlucrat cu organul de urmărire penală și a solicitat examinarea cauzei conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, care au fost deja luate în considerație de instanța de fond la aplicarea pedepsei penale, pedeapsa fiind redusă cu o 1/3. Despre existența copiilor minori de asemenea s-a luat în considerație, ultimei fiind aplicată pedeapsa minimă prevăzută de norma penală a infracțiunii încriminate, care prevede o pedeapsă cu mult mai aspră decât pedeapsa sub formă de până la 20 de ani închisoare sau detenția pe viață.

La fel, instanța de apel, analizând argumentele acuzatorului de stat invocate în cererea de apel, cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpata Robu Elena, în sumă de 17 946 lei, le-a apreciat ca fiind neîntemeiate și contrare normelor de drept.

Respectiv, instanța de apel a considerat, că organul de urmărire penală era obligat prin lege să ordoneze efectuarea expertize judiciare în scopul constatării tuturor circumstanțelor cauzei, or potrivit art. 143 alin. (1) pct. 1), 2), 6) Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: cauzei morții; gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca neîntemeiate argumentele invocate de către partea acuzării în cererea de apel referitor la faptul, că instanța de judecată a dat o interpretare eronată prevederilor legale și urma să încaseze din contul lui Robu Elena cheltuielile judiciare, or efectuarea expertizei judiciare a fost dispusă în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, fiind o acțiune procesuală ce ține de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina acuzării de stat.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, or:

- instanțele de judecată au interpretat eronat prevederile art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, or, ținând cont și de prevederile art. 228 alin. (3) și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului;

- instanța de judecată o poate obliga pe Robu Elena să recupereze cheltuielile de judecată;

- instanțele de judecată nu au clarificat obiectiv, necesitatea încasării cheltuielilor de judecată, adoptând o decizie neargumentată.

6. Prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 martie 2019 a fost admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Pasat Liliana, casată parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 noiembrie 2018 și dispusă rejudecarea cauzei, în partea cheltuielilor judiciare, menținându-se celelalte dispoziții ale deciziei atacate.

Membrul completului de judecată, judecătorul Toma Nadejda, a exprimat opinie separată.

7. Potrivit deciziei, s-a statuat, că decizia instanței de apel este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

Astfel, la soluționarea chestiunii cu privire la încasarea sau neîncasarea din contul inculpatei Robu Elena a cheltuielilor judiciare, ce țin de efectuarea expertizelor, instanța de apel nu a ținut cont de:

- dispozițiile art. 227 alin. (1), (2) pct. 5) Cod de procedură penală, care stipulează că cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală;

- în prezenta cauză penală, a fost dispusă efectuarea acțiunilor procesuale, fiind întocmite rapoartele de expertiză judiciară nr. 201829C0014 din 16 februarie 2018, de expertiză biologică nr. 201805O0037 din 21 februarie 2018 și de expertiză psihiatrică nr. 201837A0094 din 04.05.2018, pentru care a fost achitată suma de 17946 lei;

- art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală care prevede că, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. (2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

- art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

8. Potrivit opiniei separate, nici la una dintre etapele examinării cauzei, procurorul nu a adus argumente legale precum și probe care ar confirma posibilitatea încasării cheltuielilor judiciare.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 noiembrie 2019 a fost respins ca nefondat apelul procurorului Revencu Vasile și menținută sentința.

10. În susținerea deciziei s-a invocat că:

- apelul procurorului a fost declarat în termen;

- din materialele cauzei penale rezultă că cheltuielile în sumă de 17946 lei țin de cheltuielile pentru efectuarea expertizei judiciare: raportul de expertiză judiciară nr. 201829C0014 din 16.02.2018 în sumă de 3428 lei (f.d. 45-48, vol. I), raportul de expertiză judiciară nr. 201805O0037 din 21.02.2018 în sumă de 13 440 lei (f.d. 73-75, vol. I) și raportul de expertiză judiciară nr. 201837A0094 din 04.05.2018 în sumă de 1078 lei (f.d. 95-96, vol. I);

- expertizele judiciare au fost ordonate spre efectuare de către organul de urmărire penală;

- expertiza judiciară este o probă, care de rând cu celelalte probe acumulate pe parcursul urmăririi penale de către partea acuzării, au menirea de a demonstra în instanța de judecată vinovăția inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile imputate și că statul are

obligația pozitivă de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării și pedepsirii făptuitorului;

- chestiunea privind plata expertizelor judiciare urmează a fi soluționată, reieșind din circumstanțele cauzei penale raportate la prevederile legale.

Potrivit art. 227 alin. (1)-(3) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate și cuprind sumele:

1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali;

2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive;

3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat;

4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei;

5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Conform art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului, instanța putând elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor;

- în susținerea apelului, procurorul a solicitat încasarea de la Robu Elena a sumei de 17946 lei cu titluri de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare, menționând că ea a fost recunoscută vinovată, i s-a stabilit pedeapsa penală pe art.145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal și conform legii urmează să suporte aceste cheltuieli;

- în ședința instanței de apel inculpata Robu Elena a declarat, că ea nu este de acord cu solicitarea procurorului de încasarea din contul ei a cheltuielilor judiciare, deoarece nu are posibilitatea de a achita suma de 17946 lei. Are doi copii și s-a angajat recent la lucru pentru a-i ajuta. Băiatul își face studiile la Chișinău și trebuie ajutat.

- inculpata Robu Elena este în imposibilitate financiară de a achita cheltuielile de judecată, deoarece aceasta provine dintr-o familie social-vulnerabilă, nu are o casă proprie, locuind în gospodăria părintească a soțului, este văduvă, crește, educă, întreține doi copii minori, ai cărora la moment este unicul întreținător și nu are un loc de muncă sau ocupație care să-i aducă un venit stabil de întreținere și plată a altor cheltuieli;

- serviciile de asistență juridică a inculpatei Robu Elena au fost suportate de stat, fapt ce denotă încă o dată că are o stare materială precară.

- suma de 17946 lei solicitată de procuror de a fi încasată în raport cu starea materială a inculpatei Robu Elena influențează substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea ei și asupra familiei sale, de aceea s-a considerat că sunt aplicabile prevederile art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, cu eliberarea totală de la plata cheltuielilor judiciare.

11. Nefiind de acord cu soluția pronunțată, procurorul contestă cu recurs ordinar hotărârea acesteia și solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea ce ține de cheltuielile judiciare, cu remiterea cauzei la rejudecare în acest aspect.

Recurentul consideră neargumentată excluderea încasării de la inculpată a cheltuielilor judiciare sumă de 17946 lei, pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 201829C0014 din 16.02.2018 în sumă de 3428 lei (f.d. 45-48, vol. I), raportului de expertiză judiciară nr. 201805O0037 din 21.02.2018 în sumă de 13 440 lei (f.d. 73-75, vol. I) și raportului de expertiză judiciară nr. 201837A0094 din 04.05.2018 în sumă de 1078 lei (f.d. 95-96, vol. I), interpretându-se eronat prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală și neclarificând obiectiv necesitatea încasării cheltuielilor de judecată. Mai mult ca atât, persoana ce a fost recunoscută vinovată de comiterea unei infracțiuni, urmează să achite cheltuielile judiciare, or, și în condiții de detenție, ea poate participa la muncă remunerată și să achite costul cheltuielilor judiciare.

În drept, procurorul își întemeiază cererea pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – *decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

12. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurentului, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele motive.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursului declarat, se întemeiază în drept pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Analizând criticele expuse de procuror, se constată că acesta contestă hotărârile judecătorești din considerentul că, în opinia lui, instanțele eronat nu au încasat cheltuielile

judiciare de la Robu Elena în cuantum de 17946 lei suportate pentru efectuarea acțiunilor procesuale necesare pentru instrumentarea cauzei.

Verificând actele cauzei, raportat la alegațiile procurorului, instanța de recurs consemnează că cele avansate de recurent nu și-au găsit confirmarea, iar soluția adoptată pe marginea acestei spețe de către instanța de apel, de altfel și de prima instanță în partea neîncasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatei, este legală, întemeiată și urmează a fi menținută.

În lumina jurisprudenței CtEDO, motivarea unei hotărâri judecătorești are în mod deosebit scopul de a demonstra părții că a fost ascultată și astfel să contribuie la o mai bună acceptare a deciziei (hotărârea *Taxquet versus Belgia*). Instanța ierarhic superioară poate, în principiu, să preia motivele hotărârii atacate (hotărârea *García Ruiz versus Spania*), noțiunea de proces echitabil cerând ca instanța care și-a motivat succint decizia, fie prin preluarea motivelor instanței inferioare, fie altfel, să examineze în mod real întrebările esențiale care i-au fost adresate (hotărârea *Boldea versus România*).

Lecturând textul hotărârilor judecătorești recurate de procuror se constată, că acestea corespund rigorilor enunțate supra și că, instanțele de fond, și-au argumentat poziția enunțată vis-a-vis de cheltuielile judiciare, indicând la temeiurile de fapt și de drept ce permit concluzionarea nedispunerii încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatei.

Revendicarea în partea ce ține de pretinsa încălcare admisă de instanță de apel privitor la neîncasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatei pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 201829C0014 din 16.02.2018, raportului de expertiză judiciară nr. 201805O0037 din 21.02.2018 și raportului de expertiză judiciară nr. 201837A0094 din 04.05.2018, înaintată în ordinea art. 427 alin. (1) p. 6) Cod de procedură penală, este vădit nefondată.

În dispoziția art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, este stipulat expres că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul. În situația când efectuarea expertizei a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea acesteia urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești ale bugetului de stat, nu din contul inculpatului, după cum pretinde recurentul.

O atare prevedere legală expresă se conține și în dispoziția art. 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, unde

este stipulat că, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală

Excepția despre care ne relevă legiuitorul cuprinsă în art. 142 Cod de procedură penală, nu este incidentă cauzei date.

Plata pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 201829C0014 din 16.02.2018 în sumă de 3428 lei (f.d. 45-48, vol. I), raportului de expertiză judiciară nr. 201805O0037 din 21.02.2018 în sumă de 13 440 lei (f.d. 73-75, vol. I) și raportului de expertiză judiciară nr. 201837A0094 din 04.05.2018 în sumă de 1078 lei (f.d. 95-96, vol. I) nu urmează a fi încasată din contul inculpatei, întrucât atât normele procesual-penale relevante cauzei, cuprinse în art. 227-229 Cod de procedură penală, precum și cele din Legea specială nr. 68/2016, stabilesc că responsabilii, pentru achitarea plăților încasate de la stat în folosul organelor competente de a efectua expertizele judiciare, sunt ordonatorii unor atare acțiuni procesuale.

De asemenea, inculpata Robu Elena este în imposibilitate financiară de a achita cheltuielile de judecată, deoarece aceasta provine dintr-o familie social-vulnerabilă, nu are o casă proprie, locuind în gospodăria părintească a soțului, este văduvă, crește, educă, întreține doi copii minori, ai cărora la moment este unicul întreținător și nu are un loc de muncă sau ocupație care să-i aducă un venit stabil de întreținere și plată a altor cheltuieli. Mai mult ca atât situația financiară precară se confirmă inclusiv prin acordarea asistenței juridice garantate de stat în cadrul procesului penal cu suportarea cheltuielilor de către stat.

Prin urmare, în temei legal și motivat, s-a conchis că suma de 17946 lei în raport cu starea materială a inculpatei Robu Elena influențează substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea ei și asupra familiei sale, de aceea s-a considerat că sunt aplicabile prevederile art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, cu eliberarea totală de la plata cheltuielilor judiciare.

Colegiul penal mai reține că criticile formulate de recurent au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de apel și, căroră instanța, le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a hotărârilor atacate, nu s-au stabilit.

În urma celor expuse, Colegiul penal nu a constatat prezența erorii de drept invocată de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, iar solicitările recurentului nu au suport legal, prin urmare soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

13. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Liliana Pasat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui Robu Elena XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 26 martie 2020.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun